

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Chirurgijns in den vreemde: de geneeskundige zorg van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) voor haar personeel in Azië

Zwaard, A.M.

Citation

Zwaard, A. M. (2025, January 21). *Chirurgijns in den vreemde: de geneeskundige zorg van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) voor haar personeel in Azië*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4177178>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4177178>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

STELLINGEN

behorende bij het proefschrift

Chirurgijns in den vreemde

De geneeskundige zorg van de Verenigde Oost-Indische

Compagnie (VOC) voor haar personeel in Azië

1. Aan het hoofd van de medische dienst van de VOC in Azië stonden Noord-Europese opperchirurgijns, zij brachten hun geneeskunde mee naar Azië.
2. Examinering van aspirant-VOC-chirurgijns, die zowel in Nederland als in Azië plaatsvond, was een instrument om de kwaliteit van de geneeskundige zorg te borgen.
3. Nakomelingen van Noord-Europese VOC-dienaren in Azië werden lokaal tot chirurgijn opgeleid en namen een belangrijk deel van de medische zorg voor hun rekening.
4. Botanici dienden vooral de botanische wetenschap en niet de geneesmiddelen-voorziening van de VOC.
5. De verregaande bemoeienis van de overheid met het werk van medici, zoals we die heden ten dage kennen, bestond al in de begintijd van de VOC.
6. Plattegronden van VOC-vestigingen laten zien dat een 'praktijk aan huis', zoals we dat bij huisartsen in Nederland soms nog zien, voor VOC-chirurgijns in Azië gebruikelijk was.
7. De geschiedschrijving van het klachtenpatroon van een patiënt, dat we ook wel het afnemen van een anamnese noemen, is een vaardigheid die iedere geneeskundestudent dient te beheersen.
8. Het onderwijs in de geschiedenis der geneeskunde zou op iedere universiteit een verplicht onderdeel van het medisch curriculum moeten zijn.
9. De massale regelgeving die de laatste jaren over de beroepsgroep huisartsen is uitgestort heeft als resultaat dat tegenwoordig vele jonge, ambitieuze huisartsen het praktijkhouderschap niet ambiëren.
10. Het schrijven van een proefschrift heeft overeenkomsten met een golfwedstrijd: hoe dichter men bij de 'hole' komt hoe nauwkeuriger men te werk moet gaan.

Ton Zwaard

Leiden, 21 Januari 2025